

GOUVERNEMENTS DE COMMUNAUTE ET DE REGION — GEMEENSCHAPS- EN GEWESTREGERINGEN
GEMEINSCHAFTS- UND REGIONALREGIERUNGEN

VLAAMSE GEMEENSCHAP — COMMUNAUTE FLAMANDE

MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

[S - C - 36037]

Departement Economie, Werkgelegenheid, Binnenlandse Aangelegenheden en Landbouw

24 MEI 1995. — Omzendbrief VR-95/37 betreffende de bevlagging van openbare gebouwen
Richtlijnen voor de Vlaamse regering en haar diensten, de Vlaamse instellingen, de provincies en de gemeenten

Aan de diensten van de Vlaamse regering
Aan de Vlaamse instellingen in Brussel-Hoofdstad
Aan de Heren Provinciegouverneurs
Aan de colleges van Burgemeester en schepenen

Bij wijze van inleiding

De symbolische waarde van een vlag is zeer groot.

Een vlag hijsen is een teken van zelfbevestiging. Ook de signaalwaarde van een vlag is zeer veelzijdig. De vlag is drager van een boodschap. Een vlag is ook een teken van gezag en van autoriteit.

Vandaar dat de verschillende overheden, de Vlaamse Gemeenschap en/of het Vlaamse Gewest, de Vlaamse instellingen, de provincies en de gemeenten, een vlag hebben.

Als aan een officieel gebouw een vlag wappert, wil de overheid daarmee te kennen geven dat dit gebouw tot haar domein behoort en dat zij daar goed herkenbaar aanwezig is.

Tegelijkertijd geeft die overheid aan wat haar houding is ten aanzien van de belangrijke gebeurtenissen en feiten in het openbare leven. Een vlag kan feestelijk wapperen of, ten teken van rouw, halfstok hangen.

Deze enkele overwegingen geven aan dat het belangrijk is dat vlaggen op de juiste wijze worden gehesen en in de voorgeschreven volgorde.

Rekening houdend met hun symbolische en hun signaalwaarde, is het dus vanzelfsprekend dat vlaggen en de apparatuur die erbij hoort met de nodige zorg worden behandeld, proper en in orde worden gehouden. Naar buitenuit vertolken zij immers ook op welke wijze de overheid die de vlag hijsst uiteindelijk over zichzelf denkt.

Deze toelichting en richtlijnen zijn opgesteld met het oog op hun toepassing binnen het Nederlandse taalgebied en binnen het Nederlandse taalgebied Brussel-Hoofdstad :

— voor openbare gebouwen waar diensten van de Vlaamse regering gevestigd zijn of instellingen die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap en/of het Vlaamse Gewest;

— voor openbare gebouwen waar instellingen gevestigd zijn die wegens hun activiteiten of hun organisatie beschouwd moeten worden als uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap en/of het Vlaamse Gewest.

1. De actuele wetgeving.

De van kracht zijnde regels in verband met de bevlagging van openbare gebouwen bepalen onder meer :

— de data waarop bepaalde vlaggen moeten of mogen worden gehesen;

— de orde van voorrang of de volgorde waarin de vlaggen aan de masten moeten worden gehesen.

Wetteksten :

— Koninklijk besluit van 5 juli 1974 betreffende de bevlagging van openbare gebouwen (*Belgisch Staatsblad* van 10 juli 1974);

— Koninklijk besluit van 5 juli 1974 betreffende de bevlagging van openbare gebouwen met de vlag van de Nederlandse Cultuurgemeenschap (*Belgisch Staatsblad* van 10 juli 1974);

— Koninklijk besluit van 15 oktober 1983 betreffende de bevlagging van de openbare gebouwen (*Belgisch Staatsblad* van 26 oktober 1983);

— Koninklijk besluit van 23 maart 1989 tot wijziging van het koninklijk besluit van 5 juli 1974 betreffende de bevlagging van openbare gebouwen (*Belgisch Staatsblad* van 7 april 1989);

— Decreet van 7 november 1990 houdende vaststelling van het wapen, de vlag, het volkslied en de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap (*Belgisch Staatsblad* van 6 december 1990);

— Koninklijk besluit van 6 september 1993 tot wijziging van de koninklijke besluiten van 5 juli 1974 en 23 maart 1989 betreffende de bevlagging van openbare gebouwen (*Belgisch Staatsblad* van 9 september 1993);

— Decreet van 21 december 1994 houdende vaststelling van het wapen en de vlag van de provincies en gemeenten (*Belgisch Staatsblad* van 4 april 1995);

2. De data waarop de Vlaamse vlag en de andere officiële vlaggen moeten worden gehesen :

a) De Vlaamse vlag

Er is slechts één officieel voorgeschreven datum namelijk 11 juli : de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap. (1)

Op deze dag moet de vlag van de Vlaamse Gemeenschap worden gehesen aan :

— openbare gebouwen waar diensten van de Vlaamse regering gevestigd zijn of instellingen die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap en/of het Vlaamse Gewest;

— openbare gebouwen waar instellingen gevestigd zijn die wegens hun activiteiten of hun organisatie beschouwd moeten worden als uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap en/of het Vlaamse Gewest.

Samen met de Vlaamse vlag mogen andere officiële vlaggen gehesen worden. Men moet dan wel de instructies volgen die gelden voor de voorrang (zie punten 3 en 6).

b) De vlag van de federale staat België

Op de volgende data moet de vlag worden gehesen :

17 februari (halfstok);

1, 5, 8 mei;

6, 11 juni;

2, 21, 22 en 23 juli;

11 september;

24 oktober;

11, 15 november.

Samen met de Belgische vlag mogen andere officiële vlaggen worden gehesen, waarbij rekening gehouden moet worden met de orde van voorrang (zie punten 3 en 6).

c) De Europese vlag

Op de volgende data moet de vlag worden gehesen :

17 februari (halfstok);

1, 5, 9 mei;

6, 11 juni;

2, 21, 22, 23 juli;

11 september;

24 oktober;

15 november;

de dag van de Europese verkiezingen.

Met uitzondering van 8 mei en 11 november (dan is alleen de Belgische federale vlag voorgeschreven) en van 9 mei en de dag van de Europese verkiezingen (dan is alleen de Europese vlag voorgeschreven) zijn de data dezelfde waarop en de Belgische en de Europese vlag moeten worden gehesen.

Indien mogelijk worden de Belgische, de Vlaamse en de Europese vlaggen gehesen op de data vermeld onder *b)* en *c)* waarop zowel de Belgische als de Europese vlag verplicht zijn. Op de enkele data waarop alleen de Belgische vlag (8 mei en 11 november) verplicht is, zal ook steeds de Vlaamse vlag gehesen worden, eventueel ook de vlag van de provincie en de gemeente als er voldoende masten zijn. De Europese vlag wordt op deze data niet gehesen.

Als er maar twee masten zijn, is men in de huidige stand van zaken verplicht op de voorgeschreven data de Belgische en de Europese vlaggen te hissen. Op de data dat alleen de Europese vlag verplicht is (9 mei en de dag van de Europese verkiezingen, waarvan de datum wisselt) worden er geen andere officiële vlaggen gehesen (zie 6).

3. De orde van voorrang

Voor de officiële vlaggen bestaat een orde van voorrang. Dat betekent dat de ene vlag voor een andere in volgorde komt indien ze samen moeten worden gehesen.

Hoe die volgorde tot uiting komt, heeft te maken met het aantal beschikbare vlaggemasten en wel met het feit of het om een even (2, 4, 6, ...) of oneven (1, 3, 5, ...) aantal masten gaat. Inderdaad, afhankelijk van het aantal masten is de plaats van de vlaggen aan die masten in hun orde van voorrang verschillend.

De huidige orde van voorrang is de volgende :

1. de Belgische vlag;
2. de Vlaamse vlag;
3. de Europese vlag;
4. de vlag van de provincie;
5. de vlag van de gemeente.

De weerslag van die voorrang komt tot uiting aan de vlaggemasten.

Het nummer van voorrang van de vlag (1, 2, 3, 4, 5, enz.) stemt overeen met hetzelfde nummer van de mast.

Om dit nummer van de mast te bepalen, gaat men concreet of denkbeeldig met de rug tegen het te bevlagen gebouw staan. Het heeft geen belang of die masten aan de gevel bevestigd zijn, op het dak zijn geplaatst of voor het gebouw staan ingeplant.

Men dient dus eerst goed rekening te houden met het aantal. Dit is essentieel om de voorrang ten aanzien van de masten te kunnen vaststellen.

a) het aantal is oneven (1, 3, 5, ... masten).

In dit geval komt vlag nr. 1 op mast nr. 1, vlag nr. 2 op mast 2, enz.

5	3	1	2
	(gebouw)	↑	blikrichting

b) het aantal is even (2, 4, 6, ... masten).

Ook hier komt uiteraard vlag nr. 1 op mast nr. 1, vlag 2 op mast nr. 2, enz.

6	4	2	1	3	5
	(gebouw)		↑		
			blikrichting		

Uit dit overzicht blijkt dat de vlaggen in geval van een oneven aantal masten in een andere volgorde worden opgehangen dan in het geval van een even aantal masten.

(1) De Vlaamse regering heeft haar principiële goedkeuring gehecht aan een voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 7 november 1990 waarbij bepaald wordt dat de Vlaamse vlag eveneens gehesen wordt op dezelfde data en onder dezelfde voorwaarden als de nationale en Europese vlag. Dit voorontwerp van decreet wordt weldra ingediend bij de Vlaamse Raad.

Ten slotte wat de voorrang in de orde van de vlaggen betreft, geldt het principe dat wanneer één of meer vlaggen niet worden gehesen de daarop volgende vlaggen een of meer rangen naar voren schuiven (bv. de Belgische vlag hoeft niet te worden gehesen, dan schuiven de Vlaamse, Europese, de provincievlag en de andere vlaggen 1 plaats naar voren).

Hetzelfde geldt ook wanneer een vlag wordt fussengeschoven. (bv. de vlag van een vreemde nationale staat komt dan op nr. 2 en alle volgende vlaggen schuiven dan een plaats achteruit in de orde van voorrang).

4. Enkele aanbevelingen

* Hijsen van vlaggen op andere dan de voorgeschreven data.

Op de dagen dat er geen voorgeschreven vlaggen moeten worden gehesen, mogen wel een of meer andere vlaggen worden uitgehangen.

Aan de grote administratieve gebouwen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap moet permanent de Vlaamse vlag uithangen.

Opgelet : op de andere dan de voorgeschreven dagen komt de Vlaamse vlag op de eerste plaats of wordt ze alleen gehesen.

In combinatie met een andere vlag (bv. de Europese vlag) wordt de Vlaamse vlag dus aan mast nr. 1 gehesen en de Europese vlag aan nr. 2 enz.

* Themavlaggen

Eventueel kunnen, waar dit zinvol en mogelijk is, een of meer themavlaggen worden gehesen. Themavlaggen zijn geen officiële vlaggen, maar vlaggen die gemaakt worden naar aanleiding van een speciale gelegenheid (bv. de vlag met het symbool van het Europa van de Culturen, de vlag met het logo van Bruisend Brussel; de vlag van Antwerpen Culturele Hoofdstad 1993; de vlag met het symbool van de Vlaams-Europese 11-daagse; enz....).

Voor het hijsen van deze zogenaamde themavlaggen worden te zijner tijd specifieke instructies gegeven.

* Bevlagging naar aanleiding van buitengewone gebeurtenissen.

In al deze gevallen zal de overheid ook specifieke instructies geven.

Het gaat hier om gevallen zoals huwelijk of overlijden van het staatshoofd, het officiële bezoek van buitenlandse staatshoofden, specifieke herdenkingen of andere speciale omstandigheden, tragische gebeurtenissen.

5. Praktische raadgevingen en kwaliteitszorg

Met het oog op een correcte toepassing van de reglementering, dient men zich goed te vergewissen van het aantal vlaggemasten en hun materiële toestand.

In dit verband moet men nagaan op welke wijze de masten bevestigd zijn : bv. op het dak, aan de gevel, tegen het venster of op het trottoir voor het gebouw.

Werkt het mechanisme goed om de vlaggen op en neer te laten.

Is het touwwerk in orde ?

Men dient ook de hoogte of lengte van de vlaggemasten te kennen met het oog op de keuze van het beste formaat van vlag dat bij die lengte of hoogte past.

Wat de vlaggen zelf betreft, dient men na te gaan of men van alle voorgeschreven vlaggen ten minste drie exemplaren bezit en met de juiste heraldische kleuren of figuren (De Vlaamse, de Belgische, de Europese en eventueel de vlag van de provincie en gemeente).

Als er meer dan een vlag wordt gehesen, dienen uiteraard de vlaggen hetzelfde formaat te hebben.

Wanneer vlaggen uitgehangen worden, dient men erop toe te zien dat het resultaat mooi is om te zien.

Dat wil zeggen dat de vlaggen ook proper moeten zijn en eventueel tijdig worden vervangen. Gezien de huidige atmosferische vervuiling bedraagt de levensduur van een vlag maximaal zes maanden als ze permanent uithangt. Ze moet, indien mogelijk, tijdig gewassen worden of vervangen.

Ook moet er worden op toegezien dat zij niet rond de vlaggemast gedraaid raken. Ze moeten desnoods op en neer worden gelaten om ze los te schudden.

Vlaggemasten die geïsoleerd staan, zijn gemakkelijker het voorwerp van vandalisme of van diefstal. In die gevallen moeten de vlaggen 's avonds binnengehaald worden.

6. Algemeen overzicht van de data met toelichting, waarop de openbare gebouwen moeten worden bevlagd.

De hierna volgende officiële vlaggen moeten of mogen gehesen worden binnen het Nederlandse taalgebied en binnen het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad op de data hierna vermeld. De protocollaire volgorde is als volgt : De federale vlag -F-, de Vlaamse vlag -V-, de Europese vlag -E-, de vlag van de provincie -P- en de vlag van de gemeente -G-.

— 17 februari : (halfstok) ter nagedachtenis van de overleden leden van de Koninklijke Familie : F (V) E (P) (G) (*)

(*) De symbolen tussen haakjes ( ) duiden de vlaggen aan die op de aangegeven data mogen worden gehesen. De andere vlaggen moeten op die dagen worden gehesen, uiteraard conform de voorrang. Is er slechts één mast dan kan natuurlijk slechts de eerste verplichte vlag worden gehesen.

— 1 mei : feest van de Arbeid : F (V) E (P) (G)

— 5 mei : dag van de Raad van Europa F (V) E (P) (G)

— 8 mei : V-dag F (V) (P) (G)

— 9 mei : dag van de Europese Gemeenschap E

— 6 juni : verjaardag van Z.M. de Koning F (V) E (P) (G)

— 11 juni : verjaardag van H.M. Koningin Fabiola F (V) E (P) (G)

— 2 juli : huwelijksverjaardag van HH MM de Koning en de Koningin F (V) E (P) (G)

— 11 juli : feest van de Vlaamse Gemeenschap (F) V (E) (P) (G)

— 21, 22 en 23 juli : Nationale Feestdagen F (V) E (P) (G)

— 11 september : verjaardag van HM Koningin Paola F (V) E (P) (G)

— 24 oktober : dag van de Verenigde Naties F (V) E (P) (G)

— 1 november : wapenstilstand F (V) (P) (G)

— 15 november : koningsdag F (V) E (P) (G)

— dag van de Europese Verkiezingen E

7. Advies en informatie

Problemen in verband met de interpretatie van de voorschriften of in verband met de technische toestand evenals vragen over de aanschaf en de formaten van de vlaggen kunnen worden gericht tot :

Departement Coördinatie Administratie Kanselarij en Voorlichting
Afdeling Communicatie en Ontvangst
Boudewijnlaan 30, 1210 Brussel
Tel. 02/507 55 69 - Fax 02/507 55 79

De Minister-president van de Vlaamse regering,
L. Van Den Brande.

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden,
Th. Kelchtermans.

[Mac — 35975]

**1 JUNI 1995. — Omzendbrief BA-95/06
betreffende het sectoraal akkoord van 12 juli 1994 over veiligheidspersoneel. — Aanvulling**

Aan de heren provinciegouverneurs
Ter kennisgeving aan de colleges van burgemeester en schepenen
Mijnheer de Gouverneur.

1. Weddeschalen politiecommissarissen, brigadecommissarissen, majoor en luitenant-kolonel brandweer :

Op 16 december 1994 verscheen in het *Belgisch Staatsblad* het koninklijk besluit van 28 november 1994 tot wijziging van de algemene bepalingen betreffende de bezoldiging van het personeel van de openbare brandweerdiensten en het personeel van de gemeentepolitie. In dit besluit stelde de Koning de minimum- en maximumgrenzen van de weddeschalen voor de graden van commissaris van politie, commissaris van politie-korpschef, brigadecommissaris en majoor en luitenant-kolonel bij de brandweer vast.

Na onderhandelingen in de Vlaamse onderafdeling van het comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, afdeling personeel provinciale en plaatselijke besturen en het personeel van het gesubsidieerd officieel onderwijs dat niet bezoldigd wordt met weddetoelagen, werd een protocol afgesloten. Hierin werden de weddeschalen vastgesteld. De uitgewerkte weddeschalen bevinden zich in bijlage 1.

In bijlage 2 worden de schalen aan de graden toegewezen. De inschakelingstabel vindt U in bijlage 3.

Zoals ik reeds in mijn omzendbrief 94/12 van 21 september 1994 aankondigde, werd ook hier geopteerd voor een loopbaanspreiding van 23 jaar. Hierdoor hebben alle schalen van niveau A dezelfde loopbaanspreiding.

Ook wijs ik erop dat de omzendbrief 94/09 betreffende het sectoraal akkoord voor het veiligheidspersoneel integraal van toepassing is op de titularissen van de graden die deze weddeschalen zullen genieten.

Verder wens ik er de nadruk op te leggen dat bij de vaststelling van de weddeschaal van de politiecommissarissen - korpschefs rekening moet gehouden worden met artikel 147, § 1, van de nieuwe Gemeentewet waaruit blijkt dat deze weddeschaal niet boven de weddeschaal van de gemeentesecretaris mag uitstijgen. Dit gegeven is belangrijk voor de eventuele toepassing van de omzendbrief van 3 maart 1995 betreffende de vergoeding voor nacht-, zaterdag- en zondagprestaties en de vergoeding voor de wachtprestaties aan huis verricht door bepaalde officieren van de gemeentepolitie en openbare brandweerdiensten. (voorheen POL. 44)

Voor de vaststelling van de weddeschaal van de politiecommissarissen en de adjunct-politiecommissarissen kan ik nog mededelen dat de federale minister van Binnenlandse Zaken van oordeel is dat artikel 29 van de Nieuwe Gemeentewet (klasseverheffing) van toepassing is.

2. Adjunct-politiecommissarissen van klasse 14 :

In het *Belgisch Staatsblad* van 24 maart 1995 is een wijziging verschenen van het koninklijk besluit van 20 juni 1994 tot vaststelling van de algemene bepalingen betreffende de bezoldiging van het personeel van de openbare brandweerdiensten en het personeel en de gemeentepolitie. Dit koninklijk besluit van 3 maart 1995 wijzigt de weddeschaal van de adjunct-politiecommissaris in klasse 14.

Vanaf de ingangsdatum van de algemene baremaherziening wordt de klasse 14 ondergebracht bij de klassen 15 en 16.

In de omzendbrief van 12 juli 1994 moet dan ook de bijhorende technische nota in die zin aangepast worden.

In de inschakelingstabel wordt de weddeschaal 1.102 (adjunct-politiecommissaris klasse 14) ondergebracht bij de PB8.

3. a) Koninklijk besluit van 3 maart 1995 tot vaststelling van de voorwaarden inzake anciënniteit, bijscholing en gunstig advies van de korpschef om sommige weddeschalen aan de titularissen van sommige graden van de gemeentepolitie te kunnen toekennen.

b) Koninklijk besluit van 15 maart 1995 tot vaststelling van de voorwaarden tot toekenning van hogere weddeschalen aan de houders van bepaalde graden van de openbare brandweerdiensten.

Voor de toepassing van deze koninklijke besluiten wordt erop gewezen dat de in het besluit vermelde voorwaarden inzake dienstanciënniteit minimale bepalingen zijn.